

INNOVÁCIÓ A LEGKÜLSŐ RÉGIÓKBAN

A fenntartható gazdasági növekedés egyre szorosabban összefügg a regionális gazdaság változásra és innovációra való képességével. Annak ellenére, hogy különböző tényezők, mint például az európai kontinenstől való távolság, a kisméretű piacok vagy a kritikus tömeg hiánya korlátozást jelentenek számukra, a nyolc legkülső európai régió többségében prioritást élvez a gazdasági tevékenységek körének szélesítése – ennek érdekében ezek a régiók hozzáadott értéket képviselő termékek és szolgáltatások nyújtására ösztönzik üzleti szektorukat.

Számos folyamatban lévő, innovatív projekt támasztja alá, hogy a külső régiók földrajzi helyzetükből és morfológiai jellemzőikből kifolyólag egyértelmű erősségekkel és képességekkel rendelkeznek a kutatáshoz és az innovációhoz. A külső régiók kiváló munkát végeznek különösen az alábbi területeken:

- megújuló energiaforrások;
- tengerkutatás;
- trópusi betegségek; valamint
- biodiverzitás.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek (EUMSZ) 349. cikke értelmében, amelyet az Európa Tanács 2010. október 29-i, a Saint-Barthélemy sziget Európai Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról szóló döntését követően változtattak meg, az Európai Unió nyolc „legkülső régióval” rendelkezik, amelyek a következők: négy francia tengerentúli megye és régió (Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique és Réunion); egy tengerentúli terület (Saint Martin); két portugál autonóm régió (Azori-szigetek és Madeira); valamint egy spanyol autonóm közösség (Kanári-szigetek). 2012. január 1-től Saint-Barthélemy már nem tartozik a legkülső régiók közé, hanem a tengerentúli országok és területek (OCT) közé sorolják. Ezenkívül az EUMSZ 355(6) cikke értelmében Franciaország 2011. október 26-án hivatalos kérelmet nyújtott be az Európa Tanácshoz, amelyben kezdeményezi a jelenleg tengerentúli országok és területek közé tartozó Mayotte sziget legkülső régiók közé sorolását 2014 januárjától.

Számos terület azonban még fejlesztésre szorul, többek között az alábbiak:

- mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékekkel kapcsolatos kutatás;
- az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése;
- asztrofizika, repülés- és űrkutatás; valamint
- vulkanológia és szeizmológia.

A regionális és nemzeti kormányzatok, valamint az Európai Unió egyaránt fontosnak tartja a kutatásra, a technológiai fejlesztésre és az innovációra fordítandó források hatékony felhasználását. Az ezen beruházások jelentette gazdasági, társadalmi és környezeti előnyök nem csak az adott régiók, hanem az egész Európai Unió számára fontosak. A Martinique, Azori-szigetek és Réunion régiókban tartott konferenciák és szemináriumok alátámasztották, hogy az érintettek élénken érdeklődnek az európai források támogatása és jobb kihasználása iránt a régióban való beruházások és kutatás ösztönzése érdekében.

Nincsen olyan innovációs politika, amely minden esetre egyformán érvényes: a regionális sokszínűség olyan tényező, amely eltérő megközelítések alkalmazását teszi szükségessé az „intelligens specializáció” megvalósításához. A legkülső régióknak sikeres működésük érdekében fel kell használniuk forrásaikat, belső erőnyeiket, képességeiket és ötleteiket, amelyek segítségével versenyképesek lehetnek a nemzetközi piacon, és érvényesíthetik kihasználatlan lehetőségeiket.

PÉLDÁK PROJEKTEKRE

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK

Kanári-szigetek – El Hierro 100 %

A projekt három különböző, kidolgozásra és megvalósításra váró projektből áll:

1. 100%-ban megújuló energiaforrások a villamosenergia-ellátási program keretein belül
2. Energiamegtakarítási program
3. Közlekedési és szállítási program (átváltás a fosszilis energiahordozókról a környezetbarát közlekedésre és szállításra)

Az első fázisban a projekt célja az, hogy a sziget elektromosenergia-szükségletének 70–80%-át a szigetről biztosítsa különböző tevékenységek segítségével. A leginnovatívabb tevékenység egy széllel és vízzel működő erőmű üzembe helyezése lesz, amellyel a tervek szerint a közvetlen szélenergia 30%-os részt vállal majd a hálózatban.

Projekt időtartama: 2003-tól napjainkig
Teljes összeg: 64 600 000 EUR
EU-hozzájárulás: 500 000 EUR

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.goronadelviento.es/index.php

BIODIVERZITÁS ÉS KLÍMAVÁLTOZÁS

Madeira – Hulladékostályozó egység

A sziget regionális hulladékkezelési stratégiájának megfelelően a hulladékkezelő-létesítménnyel kapcsolatos projekt a következő részekből áll: a szükséges infrastruktúrák és berendezések kiépítése a hulladékgyűjtéssel és -szállítással kapcsolatos tevékenységek megfelelő integrálásához és optimalizálásához, szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás, valorizáció, kezelés és végső elhelyezés.

Projekt időtartama: 1996-2009
Teljes összeg: 152 576 EUR
EU-hozzájárulás: 102 081 EUR

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.valorambiente.pt/etrs-meia-serra

INNOVÁCIÓ/MEZŐGAZDASÁGI ÁTALAKÍTÁS

Martinique – FIBandCO

A FIBandCO hasznosítja a banánültetvények fatörzseit: innovatív technológia és környezetbarát folyamat segítségével természetes furnérlemezt állítanak elő. Egy kiaknázatlan, gyorsan megújuló forrás felhasználásával a FIBandCO esztétikus, egyedi és fenntartható termékeket hoz létre szükségtelen erdőirtás nélkül.

Projekt időtartama: 2010-2012
Teljes összeg: 1 211 000 EUR
EU-hozzájárulás: 500 499 EUR

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.fibandco.com

INTELLIGENS SPECIALIZÁCIÓ

A legkülső régiók elkészítették regionális innovációs rendszerük vázlatát, és proaktívan bekapcsolódtak az intelligens specializációs platformba (S³ platform). 2012 júniusában az Azori-szigeteken szemináriumot rendeznek az intelligens specializációról az Institute for Prospective Technological Studies (IPTS) támogatásával. Az esemény lehetőséget biztosít az érdekelt feleknek a stratégiákkal kapcsolatos tapasztalatcserére, valamint a legjobb döntések meghozatalára regionális szinten.

Az S³ platform egy európai regionális képviselőkből és szakértőkből álló olyan hálózat, amelynek célja segítséget nyújtani a régióknak az intelligens specializációt szolgáló stratégiák kidolgozásában, megvalósításában és áttekintésében. Az intelligens specializáció a politikák fontos háttere, és az innovációs politikához tartozó fontos fogalom. Alapját az egyes régiók forrásainak (jelentős laboratóriumok a biodiverzitásért, megújuló energiák, tengeri erőforrások stb.) megbízható elemzése képezi. Az intelligens specializáció emellett támogatja az országokat és a régiókat innovációs kapacitásuk megerősítésében – kiemelt figyelmet fordítva a nemzetközi versenyelőnnyel rendelkező néhány ígéretes terület kínálta korlátozott emberi és pénzügyi forrásra. Az általános cél az állami beruházások hatékony, hatásos és összehangolt felhasználásának ösztönzése az innovatív növekedés megvalósítása érdekében olyan többéves stratégiák kidolgozásával, amelyek felügyeletét és az ezzel kapcsolatos tanácsadást egy szakértői csapat látja el, elősegítve ezzel a bevált gyakorlatok megosztását a régiók között.

A legkülső régiók az EU első olyan régiói, amelyek regionális innovációs stratégiát dolgoznak ki az új gazdasági koncepció keretében. Ez kiváló lehetőséget biztosít számukra arra, hogy bizonyítsák politikai elkötelezettségüket és elhivatottságukat az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés irányába forrásaik és regionális innovációs kapacitásuk felhasználásával.

Az elhivatottság elősegíti a termelékenység és a versenyképesség növelését, ami több munkahelyet és jobb életminőséget biztosít a régió polgárai részére. Az innovációra történő váltáshoz természetesen az üzleti kultúra terén is változtatásra van szükség – ideális esetben a hatékony beruházási rendszerek mobilizálják az intellektuális és vállalkozói képességeket, amelyek a beruházásokat támogató üzleti környezetet hoznak létre különösen a kis- és középvállalkozások esetében, nem csak a high-tech iparágban, hanem minden szektorban.

A LEGKÜLSŐ RÉGIÓK MÁSODIK FÓRUMÁT

2012 július 2-án és 3-án rendezik meg Brüsszelben, Belgiumban.

A 2010-ben megtartott első fórumon több mint ötszázan vettek részt. A fórumon a legkülső régiók képviselői, európai, nemzeti és regionális szintű politikusok, valamint a civil társadalom, a tudományos élet és a magánszektor fontos szereplői egyaránt megjelentek.

A második fórumot hasonló szellemben rendezik meg, egy olyan időszakban, amikor az EU jövőben megvalósítandó politikájára vonatkozó javaslatokat számos olyan szempontból megvitatják, amelyek jelentős hatása van a legkülső régiókra. Az Európai Bizottság emellett kiad egy közleményt a legkülső régiókkal kapcsolatos jövőbeni stratégiáról, amelyet 2012 júniusában fogadnak el.

A megbeszélések középpontjában az EU nyolc legkülső régiójának fejlesztésével kapcsolatos fontos kérdések fognak állni, figyelembe véve az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégiát is. A fórum lehetőséget biztosít az érdekelt felek részére a tapasztalatcserére olyan témákkal kapcsolatban, mint például a lehetséges „kék növekedés” (növekedést ösztönző hosszú távú stratégia a tengeri ágazatban), a mezőgazdaság modernizálása, a környezeti kihívások, a társadalmi kérdések, a foglalkoztatás, az innováció és a versenyképesség az üzlet életben.

Bővebb információért keresse fel az alábbi oldalt:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/rup2012/index_en.cfm

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>